

praven nebyl, což je i v souhlasu se zjištěnou skutečností, že se teprve počalo s jeho tiskem. Schází tu tedy podstatný zákonný znak přestupku podle § 17 tisk. zák., počátek rozdávání (rozesílání). Musil býti proto podle § 290 tr. ř. druhé věty rozsudek v tomto bodě zrušen jako zmatečný podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. a na podkladě oněch skutkových zjištění rozhodnuto podle § 288 čís. 3 tr. ř. přímo ve věci a vyneseno rozsudek osvobozující.

Čís. 3987.

Ani správný, po stránce skutkové i právní bezvadný předpoklad, že se skutek, z něhož viní obžaloba obžalovaného, stal promlčením beztrestným, shledává-li se v něm jiný, obzvláště mírnějším trestem ohrožený čin trestný, než který jest uveden v obžalobě, nezprošťuje porotní soudní sbor povinnosti, by za podmínek § 320 tr. ř. dal porotcům eventuální otázku, kterou se přivádí skutek uvedený v otázce hlavní pod hledisko naznačené odchylné kvalifikace.

Pro závěr o porušení zákonných předpisů v otázkách porotcům jest lhostejno, že byly v otázce, již návrh obhájcův žádal a jejíž pomnutí zmateční stížnost vytýká, ze skutku obžalovaného uvedeného v otázce hlavní uvedeny jen některé, nikoliv všechny složky.

(Rozh. ze dne 6. listopadu 1930, Zm I 501/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního soudu v Mostě ze dne 15. dubna 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., zrušil výrok porotců v částech, jichž předmětem bylo usmrcení Hermíny M-ové, t. j. v odpovědi na první otázku hlavní a na první otázku dodatkovou, pokud se tato vztahovala k oné otázce; v důsledku toho zrušil napadený rozsudek, pokud se zakládá na zrušených částech výroku porotců, totiž ve výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., jakož i ve výroku o trestu a ve výrocích s ním souvisejících, a věc odkázal do příštího zasedání soudu porotního při krajském soudě v Mostě, by byla při něm v rozsahu zrušení znovu projednána a rozhodnuta, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Pokud zmateční stížnost obžalovaného směřuje proti výroku, jímž byl uznán vinným zločinem vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., jest jí přiznati oprávnění již s hlediska § 344 čís. 6 tr. ř. Obhájcovu návrhu, by byla porotcům dána k první hlavní otázce na zločin vraždy eventuální otázka na zločin zabití, nebylo porotním soudním sborem vyhověno z důvodu, že tu nejsou zákonné předpoklady pro tuto otázku podle § 317 tr. ř., an jest zločin zabití v souzeném případě pokládati za

promlčený, ana uplynula doba určená k promlčení, a nejsou tu překážky promlčení podle § 229 a—d) tr. zák. Budiž ponechána stranou otázka, zda je tento předpoklad porotního soudního sboru správný, čili nic. Neboť ani správný, po stránce skutkové i právní bezvadný předpoklad, že se skutek, z něhož viní obžaloba obžalovaného, stal promlčením bez-trestným, shledává-li se v něm jiný, najmě mírnějším trestem ohrožený čin trestný, než který jest uveden v obžalobě, nezprošťuje porotní soudní sbor povinnosti, by za podmínek § 320 tr. ř. dal porotcům eventuální otázku, kterou se přivádí skutek uvedený v otázce hlavní pod hledisko naznačené odchylné kvalifikace. Podle § 317 tr. ř. odpadají otázky porotcům, uzná-li porotní soudní sbor, — slyšev strany —, že jest obžalovaného zprostiti z některého z důvodů tam vypočtených, najmě proto, že skutek, z něhož jest obžalovaný vinen, přestal býti trestným promlčením. Toto ustanovení zákona upravuje případy, kde k otázkám na porotce — vůbec, po případě co do některého z několika skutků obžalobou stíhaných — nedojde, a nařizuje, že tomu má tak býti, je-li i bez výroku porotců zprošťující rozsudek odůvodněn některou z okolností v § 317 tr. ř. výčetmo uvedených, najmě promlčením. Tu pak jest, — čehož porotní soudní sbor nedbal, — si uvědomiti, že předmětem obžaloby a v důsledku toho i rozsudku je určitý skutek, nikoliv určitá jeho právní kvalifikace (srovnej §§ 2, 262, 267, 259 tr. ř.), takže lze obžalovaného z důvodu promlčení zprostiti z obžaloby jen, jsou-li splněny předpoklady promlčení při každé z několika možných kvalifikací zažalovaného skutku. Důsledkem toho má předpis § 317 tr. ř. v případech, ve kterých přichází v úvahu promlčení stíhaného skutku, místo jen, jeví-li se skutek promlčeným bez ohledu na to, zda jest jej podřaditi pod místo zákona, uplatňované obžalobou či pod jiné místo zákona, napovězené tvrzením rázu uvedeného v § 320 tr. ř. Není-li tomu tak, nemá § 317 tr. ř. místo a vstupují v platnost ustanovení o úpravě otázek porotcům (§§ 319—325 tr. ř.), protože kvalifikace skutku závisí na tom, zda jsou prokázány skutečností opodstatňující známky skutkové podstaty toho či onoho trestného činu, a protože v řízení porotním jen porotcům přísluší právo a uložení jest úkol, zkoumati a odpověditi na dané jim otázky vysloviti, které skutečnosti týkající se skutku obžalovaného jsou prokázány, po případě, které zákonné známky toho kterého trestného činu jsou prokázány skutečnostmi naplněny. Nelze-li se tedy obejít bez otázek porotcům a musí-li jim býti dána hlavní otázka, protože při kvalifikaci, kterou dala skutku obžalovaného obžaloba, nelze skutek ten pokládati za promlčený, nelze opomenouti eventuální otázku, jejíž předpoklady podle § 320 tr. ř. jsou dány, z důvodu, že by obžalovaný nemohl býti ani v případě kladné odpovědi na otázku eventuální uznán vinným, jelikož by při této kvalifikaci skutku byl skutek bez-trestným promlčením (Lohsing, Oesterreichisches Strafprozessrecht str. 1498; rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského ze 14. dubna 1897, čís. 4208, ú. sb. č. 2079; viz i rozhodnutí č. 2062 sb. n. s.). Pochybil proto porotní soudní dvůr, opomenuv dáti porotcům k první hlavní otázce na zločin vraždy další otázku eventuální na zločin zabití z toho

jediného důvodu, že by zločin ten, přesněji stíhaný skutek, jsa kvalifikován jako zločin zabití, byl promlčen. Že otázka ta nebyla dána, bylo by v souladu se zákonem jen, kdyby tu nebyly předpoklady, by otázka nebyla dána, jak jsou stanoveny § 320 tr. ř. Předpoklady ty tu však byly.

Zmateční stížnost poukazuje v této příčině na to, že obžalovaný opětovně i v přípravném vyšetřování, i při hlavním přelíčení tvrdil, že neměl úmysl, Hermínu M-ovou usmrtiti, nýbrž že ji chtěl jen sraziti. Tento poukaz zmateční stížnosti odpovídá skutečně obhajobě obžalovaného. Obhajobou obžalovaného, kterou jest zkoumati s hlediska § 320 tr. ř., je především výslovně popřen úmysl usmrtiti osobu, jejíž smrt stíhaným skutkem nastala, tudíž úmysl, který je předpokládán zločinem, na který zněla otázka hlavní. Než obhajoba obžalovaného neomezovala se jen na popření vražedného úmyslu, nýbrž uplatňovala souvislostí všech projevů obžalovaného, že jeho úmysl směřoval ke způsobení menšího zla než smrti Hermíny M-ové, najmě bylo obhajobou uplatňováno, že obžalovaný chtěl úderem na hlavu M-ové způsobiti jí jen vážné uškození na těle, jež ji mělo učiniti neškodnou pro obžalovaného, pokud se týče neschopnou, přivolati neb upozorniti jiné lidi. Již zodpovídáním se obžalovaného bylo tudíž uplatňováno (po rozumu § 320 tr. ř. tvrzeno), že obžalovaný jednal proti Hermíně M-ové, jejíž smrt z tohoto jednání vzešla, ne sice v úmyslu, by ji usmrtil, avšak přece v jiném úmyslu nepřátelském. Jelikož by podle okolností takto tvrzených — předpokládajíc jejich pravdivost — skutek obžalovaného spadal pod ustanovení o zločinu zabití, které není přísnějším než ustanovení zákona o zločinu vraždy, jehož se dovolávala obžaloba, bylo podle § 320 tr. ř. dáti o tom porotcům vhodnou otázku, t. j. eventuální otázku, již by byly porotcům připomenuty ona obhajoba, jakož i jejich právo a povinnost, by uvažovali o tom, zda je obhajoba ta pravdiva čili nic, a zjednali v případě pravdivosti průchod té kvalifikaci skutku, jež odpovídá obhajobě. Nedáv otázku porušil soudní dvůr předpis § 320 tr. ř. a zatížil rozsudek zmatekem § 344 čís. 6 tr. ř. Pro závěr o tomto porušení zákonných předpisů o otázkách porotcům jest bez významu, že byly v otázce, již návrh obhájcův žádal a jejíž opomenutí zmateční stížnost vytýká, ze skutku obžalovaného uvedeného v otázce hlavní uvedeny jen údery ramenem žacího stroje do hlavy M-ové, nikoliv i bodání do krku; jestiž i úprava obsahu jednotlivých otázek podle § 323 tr. ř. úkolem soudního dvoru, nezávislým na případných návrzích stran; nehledíc ani k tomu, že smrt Hermíny M-ové byla podle posudku soudních lékařů způsobena údery ramenem žacího stroje, takže byla i v žádané otázce vyznačena ta část jednání obžalovaného, jež byla příčinou smrti jeho oběti, kdežto v otázce neuvedená další část tohoto jednání — bodání do krku — nemělo ani s hlediska zločinu vraždy, ani s hlediska zločinu zabití podstatného významu. Pro vyličený zmatek bylo, — aniž třeba zabývati se dalšími vývody stížnosti o zmatečnosti rozsudku podle § 344 čís. 5 tr. ř., — zmateční stížnosti obžalovaného, pokud napadla výrok o zločinu vraždy, vyhověti, výrok porotců a na něm se zakládající rozsudek, pokud jsou shledaným zmatekem dotčeny, tudíž rozsudek i ve výroku o trestu a ve

výrocích s tím souvisejících zrušiti a podle § 348 tr. ř. uznati, jak se stalo.

Čís. 3988.

Podle čl. VI. rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928 není použití amnestie na závadu ani přechozí odsouzení, bylo-li podmíněné a odsouzený se osvědčil, ani odsouzení po 28. říjnu 1928.

Bylo-li vzhledem k doslovu onoho rozhodnutí a k délce trestu napovězeno použití amnestie, nesmí soud v trestním řízení pokračovati, aniž dříve zkoumal, nejsou-li tu její podmínky.

(Rozh. ze dne 7. listopadu 1930, Zm I 498/30).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Usneseními krajského soudu v Jičíně z 19. září 1929, a z 1. března 1930, jakož i usnesením vrchního soudu v Praze ze dne 14. ledna 1930, posléze i opatřeními krajského soudu v Jičíně z 28. ledna 1930, směřujícími k zařízení výkonu trestu na obžalovaném, porušen byl zákon v ustanoveních §§ 223, 226 tr. zák. vzhledem k ustanovení §§ 64 čís. 11, 103 Úst. list. čís. 121/1920 Sb. z. a n. a na jich základě vydanému rozhodnutí presidenta republiky z 19. října 1928, čl. II., III. č. 2 a VI.; ona usnesení a opatření se zrušují a krajskému soudu v Jičíně se ukládá, by ohledně otázky, zda se na odsouzení obžalovaného podle rozsudku téhož soudu ze 16. února 1928 vztahuje amnestie podle rozhodnutí presidenta republiky z 19. října 1928, učinil nové rozhodnutí.

Důvody:

Obžalovaný byl rozsudkem krajského soudu v Jičíně ze dne 16. února 1928, Tk VIII 1159/26, odsouzen pro zločin podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák., spáchaný v době od června do září 1926 listivým vylákáním záloh 1.840 Kč na Antonínu M., do žaláře na čtyři měsíce, jedním postem měsíčně doplněného, a to podmíněně se zkušební lhůtou tří let. Soukromý účastník byl se svými nároky odkázán na pořad práva soukromého. Náhrada škody ve smyslu § 4 zák. čís. 562/1919 Sb. z. a n. odsouzenému podle obsahu rozsudku uložena nebyla. Tento rozsudek stal se pravoplatným. Rozsudkem krajského soudu v Chrudimí ze dne 30. ledna 1929, Tk IV 863/28 byl pak obžalovaný odsouzen pro přestupek podle § 1 zák. o útisku čís. 309/1921 Sb. z. a n. použitím §§ 266, 261 tr. zák. k peněžitě pokutě 100 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 48 hodin, a to bezpodmínečně. Čin byl spáchán dne 27. dubna 1928. Na to navrhlo dne 14. března 1929 státní zastupitelství v Jičíně, by byl podle § 6 čís. 3 a 4 zák. čís. 562/1919 Sb. z. a n. nařízen výkon trestu obžalovanému rozsudkem krajského soudu v Jičíně Tk VIII. 1159/26 uloženého, žádajíc zároveň o předchozí zjištění, zda obžalovaný nahradil soukromému účast-